

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอบึงบอระเพ็ด จังหวัดศรีสะเกษ
ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายไพมาตร ศรีนนท์

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ เลขที่ ๑๓ ม.๓ ต.บึงบอระเพ็ด อ.บึงบอระเพ็ด จ.ศรีสะเกษ

๔. โทรศัพท์ ๐๘๑-๒๐๕๓๔๐๒ Facebook

เกิด พ.ศ. ๒๕๔๙

ปัจจุบันอายุ ๖๙ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ประถมศึกษา

สถาบันการศึกษา โรงเรียนบึงบอระเพ็ด

คณะ/สาขาวิชา

๖. อาชีพปัจจุบัน

☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๑๘๐,๐๐๐..... บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ข้าว

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๑.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

การทำนาหยอดและการลดต้นทุนการผลิตข้าว

ฐานเรียนรู้ จำนวน ๕ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

.๑การลดต้นทุนการผลิตข้าว

.๒ดินและปุ๋ย

๓.ชีวภัณฑ์ในการรักษาโรคพืช

.๔การเลี้ยงโค

๕ไร่สวนผสม .

หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๗ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

การทำนาหยอดและการลดต้นทุนการผลิตข้าว

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรผสมผสาน ประกอบด้วย หลักสูตร คือ ๓ ประมง การเลี้ยงปลาในพืช (การเลี้ยงปลาในเนื้อ, ปศุสัตว์ (การเลี้ยงวัว พันธุ์เมือง การเลี้ยงไก่ไข่การเลี้ยงไก่) และไร่นาสวนผสม

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยใช้สารชีวภัณฑ์

๒. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๓. การใช้อยู่ให้เกิดประสิทธิภาพ(การไถกลบตอซัง)การใช้อยู่พืชสด การใช้อยู่ตามค่าวิเคราะห์ดิน การทำปุ๋ยหมัก และการทำน้ำหมัก

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

การทำนาหยอดและการลดต้นทุนการผลิตข้าว

วัตถุประสงค์ เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และจัดการแปลงนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การทำนาหยอด เป็นวิธีการปลูกข้าวที่ใช้เมล็ดพันธุ์แห้งหยอดลงในดินเป็นแถว แล้วกลบดิน เมื่อฝนตกเมล็ดข้าวจะงอกขึ้นมา โดยใช้เครื่องจักรแทนแรงงานคน การทำนาหยอดมีข้อดีหลายประการ เช่น ลดต้นทุน เมล็ดพันธุ์ ลดแรงงานในการเตรียมแปลง ควบคุมการงอกของข้าวได้ดี และง่ายต่อการกำจัดวัชพืช เหตุผลที่ทำนาหยอด มีดังนี้

ลดต้นทุนเมล็ดพันธุ์ : การทำนาหยอดใช้เมล็ดพันธุ์น้อยกว่าการทำนาหว่าน ทำให้ลดต้นทุนในการซื้อเมล็ดพันธุ์ได้มาก นาหยอดใช้เมล็ดพันธุ์ ๘-๑๕ กิโลกรัม/ไร่ นาหว่านใช้เมล็ดพันธุ์ ๒๐-๓๐ กิโลกรัม/ไร่

ลดต้นทุนแรงงาน : การหยอดข้าวด้วยเครื่องจักรหรืออุปกรณ์เฉพาะ ทำให้ลดแรงงานในการเตรียมแปลงและหว่านเมล็ดข้าว

ควบคุมการงอกของข้าว : การหยอดข้าวลงดินทำให้เมล็ดข้าวได้รับความชื้นอย่างสม่ำเสมอ และงอกได้ดีกว่าการหว่าน

ง่ายต่อการจัดการ : การหยอดข้าวเป็นแถว ทำให้ง่ายต่อการกำจัดวัชพืชและใส่ปุ๋ย

ผลผลิตสูง : การทำนาหยอดสามารถให้ผลผลิตข้าวใกล้เคียงกับการทำนาดำ

ลดความเสี่ยงจากศัตรูพืช : การหยอดข้าวทำให้เมล็ดข้าวอยู่ในดิน ทำให้ลดความเสี่ยงจากการถูกทำลายจากศัตรูพืชได้

ขั้นตอนการทำนาหยอด

๑. การเตรียมดิน ไถตะหรือไถครั้งแรกเพื่อพลิกหน้าดิน ตากดินไว้ประมาณ ๑-๒ สัปดาห์ เพื่อทำลายวัชพืชและโรคพืช ไถแปรหรือไถครั้งที่สองเพื่อย่อยดินให้ละเอียดและกำจัดวัชพืชที่งอกขึ้นมาใหม่ แล้วคราดปรับหน้าดินให้เรียบและสม่ำเสมอ เพื่อสะดวกในการควบคุมน้ำและกำจัดวัชพืช

๒. การเตรียมเมล็ดพันธุ์ เลือกเมล็ดพันธุ์ข้าวที่สะอาด ปราศจากโรคและแมลง มีความงอกไม่ต่ำกว่า ๘๐% เลือกพันธุ์ข้าวที่ทนต่อสภาพแวดล้อม พร้อมทั้งนำไตรโคเดอร์มาคลุกเมล็ด เพื่อช่วยให้พืชเจริญเติบโตดี และป้องกันโรคที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรคใบไหม้ข้าว เป็นต้น

๓. การหยอดเมล็ด ใช้เครื่องมือหยอดเมล็ดลงหลุมละ ๓-๕ เมล็ด หยอดเป็นแถว แล้วใช้คราดกลบ

๔. การดูแลรักษา เมื่อฝนตก เมล็ดข้าวจะงอกขึ้นมาและเริ่มเจริญเติบโต ดูแลเรื่องน้ำและวัชพืช โดยอาจมีการให้น้ำเพิ่มเติมหากฝนทิ้งช่วง หรือกำจัดวัชพืชที่ขึ้นมา ใส่ปุ๋ยตามสภาพดิน และมีการสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบโรคและการระบาดของแมลงศัตรูพืช ให้กำจัดศัตรูพืชและโรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ การบรรยายให้ความรู้ ฝึกปฏิบัติ และเรียนรู้ในแปลงเรียนรู้การทำนาหยอดและการลดต้นทุนการผลิตข้าว ซึ่งจัดแสดงไว้ในศูนย์ ศพก.

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

เป็นคณะกรรมการ ศพก. ระดับจังหวัด ร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ) (เอกสารแนบ ๑)

ดำเนินการโดยเกษตรกรต้นแบบ คณะกรรมการ ศพก. และสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพของ ศพก. จัดทำแผนและแนวทางการพัฒนา ศพก. ให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน เป็นสถานที่ให้บริการข่าวสาร บริการด้านการเกษตร รวมทั้งเป็นสถานที่รับเรื่องร้องเรียนของเกษตรกรในชุมชน โดยมีการปรับปรุงฐานเรียนรู้ แปลงเรียนรู้ หลักสูตรเรียนรู้ องค์ความรู้ และข้อมูลประจำศูนย์ฯลฯ

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แร่งบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

เนื่องจากต้นทุนในการผลิตสูงขึ้นเรื่อย ๆ สืบเนื่องจากราคาต้นทุนการผลิตปรับราคาสูงขึ้น ทั้งปัจจัยการผลิต และแรงงานมีน้อย จึงเล็งเห็นว่าทำอย่างไรจึงจะช่วยลดต้นทุนบางอย่างลงได้ เพราะราคาปัจจัยการผลิตสูง แต่ราคาขายยังเท่าเดิม มีหน่วยงานภาครัฐมาให้ความรู้ เรื่องการทำนาหยอดเพื่อลดต้นทุน จึงได้เริ่มทดลองและปรับเปลี่ยนมาทำนาหยอด และเข้าสู่กระบวนการผลิตข้าวตามมาตรฐาน พร้อมทั้งมีการนำปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ใช้ปรับปรุงบำรุงดิน การปลูกพืชตระกูลถั่ว และใช้วิธีการไถกลบตอซัง สิ่งเหล่านี้ล้วนช่วยในการปรับปรุงดิน เพิ่มอินทรีย์วัตถุ จึงเกิดการปรับเปลี่ยนและยังสามารถลดต้นทุนการผลิตได้อีกด้วย

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

เมื่อมีเทคโนโลยีทางเครื่องจักรกลทางการเกษตรสมัยใหม่เข้ามา ทำให้เริ่มเปิดใจที่จะนำเครื่องจักรกลทางการเกษตร และการนำเครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ข้าวมาใช้ เดิมทำนาหว่านต้องใช้เมล็ดพันธุ์ ๒๐-๓๐ กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อปรับเปลี่ยนมาทำนาหยอดช่วยประหยัดต้นทุนเมล็ดพันธุ์ข้าวได้มากกว่า ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว ๘-๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ ก็เพียงพอแล้ว และง่ายต่อการจัดการ สามารถลดเวลาในการทำงาน ประหยัดทั้งแรงงานคน และค่าใช้จ่าย ซึ่งตรงตามเป้าหมาย คือ เพื่อลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิตได้อีกด้วย

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ต้นทุนการผลิตสูง จึงนำเครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ข้าวมาใช้เพื่อช่วยลดต้นทุนได้บ้าง สาเหตุหลักมาจากหลายปัจจัย ได้แก่ ต้นทุนค่าปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้น เช่น ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าปุ๋ย ค่ายาฆ่าแมลง ค่าเช่าที่นา และค่าแรงงาน รวมถึงราคาผลผลิตที่ไม่แน่นอนและมักจะต่ำกว่าต้นทุน

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

แปลงเรียนรู้ การทำนาหยอดและการลดต้นทุนการผลิตข้าว นำเทคโนโลยีการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรมาใช้ และนำเครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ข้าวมาใช้ทดแทนการหว่านข้าว เพื่อให้ง่ายต่อการจัดการ ช่วยในการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตได้อีกด้วย

ฐานเรียนรู้ ๕ ฐาน ประกอบด้วย

๑. การลดต้นทุนการผลิตข้าว ซึ่งลดต้นทุนโดยใช้เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ข้าว ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว ๘-๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อเทียบกับการทำนาหว่านใช้เมล็ดพันธุ์ ๒๐-๓๐ กิโลกรัมต่อไร่ ช่วยลดต้นทุนการซื้อเมล็ดพันธุ์ได้ ๕๐ %

๒. ดินและปุ๋ย มีการนำดินมาตรวจเบื้องต้นด้วยชุดตรวจดิน Test Kit และใช้ปุ๋ยตามค่าที่วิเคราะห์ได้จากผลการตรวจดิน มีการผลิตปุ๋ยหมัก และปลูกพืชปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับดิน

๓. การใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช นำสารชีวภัณฑ์มาใช้ในการป้องกันโรค และกำจัดแมลงศัตรูพืช เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา บิวเวอร์เรีย เมธาไรเซียม ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานเกษตรอำเภอ

๔. การเลี้ยงโค มีการเลี้ยงโคและทำอาหารหมักเสริมให้โคอีกช่องทางหนึ่ง

๕. ไร่นาสวนผสม มีการใช้ปลูกพืชผสมผสาน ไม้ผล พืชผัก และเลี้ยงปลา มีการนำน้ำหมัก พด. มาใช้ในกิจกรรมการเกษตร ไม่ใช้สารเคมี โดยนำวิธีจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานมาใช้ในการแปลง

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในงานกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

- การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง จากเศษพืชหรือมูลสัตว์ในฟาร์ม
- การใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยพืชสด เช่น การปลูกพืชตระกูลถั่วเพื่อเพิ่มไนโตรเจนในดิน
- การใช้ชีวภัณฑ์ เช่น ไตรโคเดอร์มา เพื่อปรับสมดุลดินและควบคุมโรคพืช
- การใช้ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงห้ำ แมลงเบียน ตัวห้ำควบคุมเพลี้ย หรือหนอน
- การใช้สารสกัดจากพืช เช่น น้ำสกัดสะเดา ข่า ตะไคร้หอม หรือยาสูบ
- การปลูกพืชพันธุ์ดีที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยใช้ความรู้ทางวิชาการ เช่น การวิเคราะห์ดิน

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

การนำดินมาตรวจวิเคราะห์เบื้องต้น แล้วใช้ปุ๋ยให้ถูกสูตร ถูกอัตรา ถูกเวลา ถูกวิธี มีการเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ทุก ๒ ปี โดยซื้อเมล็ดพันธุ์จากแหล่งที่มีความน่าเชื่อถือ และปลูกข้าวโดยใช้เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ข้าว เพื่อช่วยในการลดต้นทุนการผลิต การจัดการง่าย มีการตัดใบข้าววัตถุประสงค์หลักเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของข้าว โดยการตัดใบข้าวจะช่วยลดปริมาณใบข้าวที่ไม่จำเป็น ทำให้ต้นข้าวแข็งแรง ไม่ล้มง่าย และช่วยลดการระบาดของวัชพืชและโรคแมลงได้ มีการใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา น้ำหมัก เป็นต้น

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

- การนำดินไปตรวจเบื้องต้น เป็นขั้นตอนสำคัญในการทำเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้รู้ว่า ดินของตนมีความเหมาะสมกับการปลูกพืชหรือไม่ และควรปรับปรุงหรือใส่ปุ๋ยอย่างไร จึงจะได้ผลผลิตที่ดี

- การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพและแม่นยำ ช่วยให้เกษตรกรใส่ปุ๋ย "พอดีและตรงจุด" ตามความต้องการของพืชและสภาพของดินในพื้นที่นั้น ๆ

- การใช้เครื่องหยอดข้าว เป็นแนวทางที่ช่วยลดต้นทุนแรงงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการปลูกข้าว เป็นนวัตกรรมง่าย ๆ ที่เหมาะกับยุคข้าวต้องแข่งขันด้านคุณภาพและต้นทุน

- การปรับเปลี่ยนพันธุ์ข้าวทุก ๒ ปี การใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพ เป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่สุดใน การผลิตข้าวให้ได้ผลผลิตดี ต้นแข็งแรง ลดการใช้สารเคมี และช่วยลดต้นทุนในระยะยาว

- การใช้สารชีวภัณฑ์ เป็นอีกหนึ่งแนวทางสำคัญของเกษตรกรปลอดสารเคมี เกษตรอินทรีย์ เกษตร ยั่งยืน เนื่องจากสามารถช่วยควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืช หรือช่วยปรับปรุงดินได้ โดยไม่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค เกษตรกร หรือสิ่งแวดล้อม

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๒ ชนิด ประกอบด้วย

- ๑.๑) ข้าว พื้นที่ปลูกจำนวน ๗-๒-๐ (ไร่-งาน-วา)
 ๑.๒) มะพร้าวน้ำหอม พื้นที่ปลูกจำนวน ๕๐ (ตัน)
 ๑.๓) พื้นที่ปลูกจำนวน.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

- ๒.๑) ปลาดุก จำนวน ๑๐๐๐ (ตัว)
 ๒.๒)จำนวน.....(หน่วย.....)
 ๒.๓)จำนวน.....(หน่วย.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๓ ชนิด ประกอบด้วย

- ๓.๑) วัว จำนวน ๑๐ (ตัว)
 ๓.๒) ไก่ไข่ จำนวน ๓๐ (ตัว)
 ๓.๓) ไก่พื้นเมือง จำนวน ๕๐ (ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

- ๔.๑)จำนวน.....(หน่วย.....)
 ๔.๒)จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า ข้าว มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

- ๑.๑) ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว เป็นเงิน ๒๖๐ บาท/ไร่
 ๑.๒) ค่าไถดะ ไถบ่ม เป็นเงิน ๔๕๐ บาท/ไร่
 ๑.๓) ค่าหยอด เป็นเงิน ๒๕๐ บาท/ไร่

๑.๔) ค่าปุ๋ย	เป็นเงิน	๑,๕๐๐ บาท/ไร่
๑.๕) ค่าเก็บเกี่ยว	เป็นเงิน	๖๕๐ บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต ๓,๑๑๐	บาท/ไร่	
รายได้ ๖,๐๐๐	บาท/ไร่	

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ไข่ไก่

เฉลี่ยรายได้วันละ ๗๐ บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ข้าว ้ว มะม่วง ปลาตุ๋น

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๑๘๐,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

- ประโยชน์ต่อตนเอง เป็นต้นแบบด้านการเกษตรในพื้นที่ มีหน่วยงานต่างๆ มาให้ความรู้ สนับสนุนปัจจัยต่างๆ ให้มีความพร้อมในการให้บริการในชุมชน ได้รับความรู้ เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำไปถ่ายทอดต่อไป

- ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน มีแหล่งเรียนรู้ให้บริการในชุมชน มีที่ปรึกษาให้ความรู้ด้านการเกษตร ช่วยในการแก้ไขปัญหา และเป็นผู้ประสานงานไปยังหน่วยงานราชการได้อย่างรวดเร็ว

- ประโยชน์ต่อเกษตรกรรายอื่น เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ให้กับเกษตรกรทั่วไป ที่สนใจสามารถเข้าไปศึกษาเรียนรู้ได้

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

- การใช้แผนผังในนาข้าว เป็นวิธีในการเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต แผนผังเป็นพืชขนาดเล็กที่สามารถตรึงไนโตรเจนจากอากาศได้ ซึ่งไนโตรเจนเป็นธาตุอาหารสำคัญสำหรับข้าว นอกจากนี้แผนผังยังช่วยลดการเจริญเติบโตของวัชพืช และช่วยปรับปรุงโครงสร้างของดินอีกด้วย

- การไม่ใช้สารเคมี การทำนาโดยไม่ใช้สารเคมีมีประโยชน์หลายประการ ทั้งต่อสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค ดีต่อสิ่งแวดล้อมและต่อเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นการทำการเกษตรที่เน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมี ทดแทนโดยการนำสารชีวภัณฑ์ เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา เมธาไรเซียม และบิวเวอร์เรีย มาใช้ในการป้องกันและกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช รวมทั้งการใช้น้ำหมักไล่แมลง

- การผลิตน้ำหมัก ปุ๋ยหมักใช้ปรับปรุงบำรุงดิน เป็นวิธีการปรับปรุงบำรุงดินที่ได้ผลดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรหรือเศษอาหารมาผ่านกระบวนการย่อยสลายด้วยจุลินทรีย์ทำให้เกิดเป็นสารอินทรีย์ที่ช่วยเพิ่มธาตุอาหารและปรับปรุงโครงสร้างของดิน ทำให้ดินร่วนซุย อุ้มน้ำได้ดี และเอื้อต่อการเจริญเติบโตของพืช

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

- ไม่เผาในพื้นที่การเกษตร การนำฟางข้าวไปใช้ประโยชน์อย่างหลากหลาย ช่วยลดการเผาฟางซึ่งเป็นสาเหตุของฝุ่น PM๒.๕ และยังช่วยลดปริมาณขยะจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ได้แก่

การทำปุ๋ยหมัก ฟางข้าวสามารถนำไปหมักรวมกับเศษอินทรีย์วัตถุอื่นๆ เพื่อทำเป็นปุ๋ยหมักคุณภาพดี ช่วยปรับปรุงดินและลดการใช้ปุ๋ยเคมี

การทำอาหารสัตว์ ฟางข้าวสามารถนำไปใช้เป็นอาหารสำหรับสัตว์เคี้ยวเอื้อง เช่น วัว ควาย โดยการอัดเป็นก้อน สามารถเก็บไว้ใช้นาน ๆ และง่ายต่อการจัดเก็บและดูแลรักษา

การปกคลุมดิน ฟางข้าวสามารถนำไปคลุมดินเพื่อรักษาความชื้น ป้องกันวัชพืช และลดการชะล้างหน้าดิน

- การทำนาโดยไม่ใช้สารเคมีจะช่วยลดมลพิษในดิน น้ำ และอากาศ ลดการทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ และรักษาสมดุลของระบบนิเวศ

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ พืชที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว อาศัยน้ำฝน การถือครองเอกสารสิทธิ์ประเภท สปก. ปัญหาที่พบคือ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้การปลูกพืช ได้ผลผลิตน้อย มีน้ำใต้ดิน แต่ถ้าเจาะบาดาลลงไปในระดับที่ลึกเกินไปจะเป็นน้ำเค็ม ทำให้ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ในการเกษตรได้

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

มีอาคารศูนย์เรียนรู้พร้อมบริการ เป็นสถานที่จัดอบรม และศึกษาดูงาน ให้กับเกษตรกรในชุมชน และผู้ที่สนใจ เป็นวิทยากร ผู้ช่วยวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ของศูนย์เรียนรู้

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

- ให้คำแนะนำในการปรับปรุงบำรุงดิน กรณีดินแน่นขาดความอุดมสมบูรณ์ ให้เติมแกลบ และขี้ไก่อยู่เสมอ เพื่อให้ดินร่วนซุย

- การใช้ไตรโคเดอร์มา ในการป้องกันโรคที่เกิดจากเชื้อรา เช่น ใบไหม้ข้าว

- แนะนำให้ใช้ พด.๗ ในการป้องกันแมลงศัตรูพืช เพื่อยืดชนิดต่าง ๆ หนอนเจาะผลและลำต้น หนอนใยผัก หนอนซอนใบ หนอนคืบ หนอนกระทุ้ หนอนกอ ไรแดง และแมลงหวี่ เป็นต้น

- การนำเศษวัสดุมาทำเป็นปุ๋ย

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

- การศึกษาจากป้ายความรู้ ซึ่งให้บริการภายในศูนย์เรียนรู้
- ความรู้ด้านประมง
- ความรู้เรื่องการจัดการศัตรูพืช
- การส่งเสริมการใช้แผนแดง และสนับสนุนให้กับผู้ที่สนใจ
- การตรวจดินเบื้องต้น ชุดตรวจดิน Test Kit

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชนหรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

ส่วนใหญ่เป็นขยายผลโดยเกษตรกรที่สนใจเข้ามาศึกษาเรียนรู้ ภายในศูนย์เรียนรู้ แล้วนำความรู้นั้นไปปรับใช้ เช่น การเลี้ยงแพะ การนำแพะไปใช้ประโยชน์ ทำปุ๋ย เป็นอาหารสัตว์ การปลูกข้าวโดยวิธีการหยอด ซึ่งทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ เหมาะสมสำหรับใช้ทำเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวในปีถัดไป การดูแลง่าย วัชพืชไม่มี โรค แมลงศัตรู ไม่พบ และการเลี้ยงไก่ไข่ ซึ่งให้ไข่ทุกวัน ไม่ต้องไปซื้อไข่ข้างนอก เลี้ยงสำหรับการบริโภคในครัวเรือน ถ้าเหลือก็นำไปจำหน่าย และมีการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ใช้ชีวิตแบบพอเพียง ซึ่งเป็นแนวทางในการทำเกษตรแบบผสมผสานได้เป็นอย่างดี

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

- การเป็น “ศูนย์เรียนรู้” หรือแปลงต้นแบบของชุมชน
- การระดมความคิดเพื่อแก้ปัญหาด้านเกษตร เช่น ปัญหาน้ำ ศัตรูพืช หรือผลผลิตตกต่ำ
- ร่วมจัดทำแผนพัฒนาด้านการเกษตร

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

ประธาน ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับอำเภอ ถือว่ามีความสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับพื้นที่ โดยทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างภาครัฐ เกษตรกรต้นแบบ และเกษตรกรในชุมชน เพื่อยกระดับความรู้และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ ซึ่งมีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้

๑. เป็นผู้นำในการบริหารจัดการศูนย์ วางแผน ทิศทาง และกิจกรรมของ ศพก. ทั้งระดับศูนย์หลัก และเครือข่าย และกำหนดแนวทางการใช้ศูนย์เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศักยภาพของอำเภอ

๒. เป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับเกษตรกร ประสานงานกับสำนักงานเกษตร อำเภอ และหน่วยงานอื่น เช่น พัฒนาที่ดิน ปศุสัตว์ ประมง ฯลฯ

๓. ส่งเสริมการเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยี จัดกิจกรรมฝึกอบรม สาธิต วันถ่ายทอดเทคโนโลยี ใช้พื้นที่ศูนย์เป็น “แหล่งเรียนรู้” ที่ให้เกษตรกรในชุมชนมาเรียนรู้วิธีการผลิตที่ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และลด ต้นทุน

๔. สนับสนุนเกษตรกรในพื้นที่ เป็นพี่เลี้ยงหรือที่ปรึกษาให้กับเกษตรกรที่ต้องการปรับเปลี่ยนหรือ พัฒนาการผลิตสนับสนุนการรวมกลุ่ม ทำเกษตรแปลงใหญ่ เกษตรปลอดภัย GAP ฯลฯ

๕. ติดตามและประเมินผลกิจกรรมของศูนย์ รายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ให้ภาครัฐทราบใช้ ข้อมูลในการพัฒนาศูนย์อย่างต่อเนื่อง และเสนอแนะแนวทางปรับปรุง

๖. เป็นต้นแบบและสร้างแรงบันดาลใจ แสดงให้เห็นว่าการทำเกษตรแบบมีความรู้ มีการวางแผน และใช้เทคโนโลยี สามารถเลี้ยงชีพได้อย่างยั่งยืน เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเกษตรกรในชุมชน

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

มีความภาคภูมิใจในการเป็นตัวแทนภาคการเกษตร ที่สามารถนำความรู้ ประสบการณ์ และจิต วิญญาณการเป็นเกษตรกร ที่มีความภาคภูมิใจในอาชีพการเกษตร ที่สามารถนำความรู้มาถ่ายทอดให้กับชุมชน ช่วย แก้ไขปัญหา ทั้งยังเป็นสถานที่ที่ถ่ายทอดความรู้ของชุมชน และมีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ และประชาชน

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

- หมอдинอาสา
- ประมงอาสา
- เศรษฐกิจการเกษตร
- อาสาปศุสัตว์
- ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอบึงบูรพ์

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

- ร่วมกิจกรรมงานบุญ งานต่าง ๆ ของชุมชนอยู่เสมอ
- ให้ความร่วมมือกับทุกหน่วยงาน
- มีความเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
- มีจิตอาสาในการช่วยเหลืองานด้านต่าง ๆ ทั้งในชุมชน และหน่วยงานภาครัฐ

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“ยึดหลักพอเพียง เลี้ยงชีพอย่างมั่นคง”

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

ด้วยจังหวัดศรีสะเกษให้อำเภอบึงบูรพ์ดำเนินงานโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร กิจกรรมถอดบทเรียนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก ตามแนวทาง การถอดบทเรียน

โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- อำนาจหน้าที่

- ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

กระบวนการถอดบทเรียนมีรายละเอียด ดังนี้

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB
1	แบบรายงานแผนการตอบคณบดีเรียนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)																											
2	อำเภอปทุมราช จังหวัดศรีสะเกษ																											
3																												
4	รายละเอียดกิจกรรม	ผู้ดำเนินการ	สถานที่ดำเนินการ	แผนการปฏิบัติงาน					แผนการปฏิบัติงาน					แผนการปฏิบัติงาน					แผนการปฏิบัติงาน					แผนการปฏิบัติงาน				
5				ม.ย.-๖๘					พ.ค.-๖๘					มิ.ย.-๖๘					ก.ค.-๖๘					ส.ค.-๖๘				
6				สัปดาห์ที่					สัปดาห์ที่					สัปดาห์ที่					สัปดาห์ที่					สัปดาห์ที่				
7				๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕
8	๑.วางแผนและจัดทำแผนการตอบคณบดีเรียน	ทีมตอบคณบดีเรียน	สำนักงานเกษตรอำเภอปทุมราช						๒																			
9	๒.แต่งตั้งทีมตอบคณบดีเรียน จัดเตรียมอุปกรณ์และสถานที่การตอบคณบดีเรียน	สำนักงานเกษตรอำเภอปทุมราช							๓๔																			
10	๓.กำหนดวัตถุประสงค์และหัวข้อการตอบคณบดีเรียน	ทีมตอบคณบดีเรียน	สำนักงานเกษตรอำเภอปทุมราช						๓๕																			
11	๔.จัดเก็บข้อมูลการตอบคณบดีเรียน ครั้งที่ ๑	ทีมตอบคณบดีเรียน	ตาก.อำเภอปทุมราช						๒๐																			
12	๕.จัดเก็บข้อมูลการตอบคณบดีเรียน ครั้งที่ ๒	ทีมตอบคณบดีเรียน	ตาก.อำเภอปทุมราช						๒๗																			
13	๖.จัดเก็บข้อมูลการตอบคณบดีเรียน ครั้งที่ ๓	ทีมตอบคณบดีเรียน	ตาก.อำเภอปทุมราช						๕																			
14	๗.วิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบคณบดีเรียน	ทีมตอบคณบดีเรียน	ตาก.อำเภอปทุมราช																๓๐									
15	๘.หาทุนสนับสนุนการตอบคณบดีเรียน	ทีมตอบคณบดีเรียน	สำนักงานเกษตรอำเภอปทุมราช																๓									
16	๙.ส่งข้อมูลให้เกษตรกร(ตรวจสอบข้อมูลก่อนจัดทำ	ทีมตอบคณบดีเรียน	ตาก.อำเภอปทุมราช																									

๑. กระดาษฟาง
๒. ปากกาเคมี
๓. แบบรายงานงานการถอดบทเรียน
๔. ภาพถ่าย
๕. การจดบันทึก

- ໄມ້

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องของ ศพก.

ภาคผนวก

**ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก
อำเภอบึงบอระเพ็ด จังหวัดศรีสะเกษ**

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอบึงบอระเพ็ด อำเภอบึงบอระเพ็ด
จังหวัดศรีสะเกษ

สินค้าหลัก : ข้าว

พื้นที่เป้าหมาย : ๑๘,๕๕๕ ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : ๒,๐๒๙ ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่-..... หมู่ที่ ๒ ตำบลเปือย อำเภอบึงบอระเพ็ด จังหวัดศรีสะเกษ

พิกัด: Latitude-..... Longitude-.....

X ๓๙๖๗๓๗

Y ๑๖๙๓๐๖๐

zone ๔๘

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายไพโรจน์ ศรีนนท์ อายุ ๖๙ ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ ๑๓ หมู่ที่ ๓ ตำบลบึงบอระเพ็ด อำเภอบึงบอระเพ็ด จังหวัดศรีสะเกษ

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๑-๒๐๕-๓๔๐๒

สถานการณ์ของพื้นที่ : อำเภอบึงบอระเพ็ด เกษตรกรจะปลูกข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ เป็นพืชหลักของอำเภอ และในช่วงเดือนธันวาคม – เดือนเมษายน จะทำนาปรังอีกรอบหนึ่งโดยใช้พันธุ์ข้าวชนิดเดียวกัน พื้นที่ประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่ แต่มาในปีนี้การทำนาประสบปัญหาฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ผลผลิตข้าวได้น้อยและราคาข้าวก็ตกต่ำ ทำให้เกษตรกรได้รับความเดือดร้อน

แนวทางการพัฒนา : การผลิตข้าวของอำเภอบึงบอระเพ็ด จะเน้นในด้านลดต้นทุนการผลิต เพิ่มคุณภาพผลผลิต และการทำงานเกษตรอินทรีย์

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การลดต้นทุนการผลิต ด้วยการทำนาหยอดโดยใช้เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ข้าว

การนำไปใช้ประโยชน์ : ส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ ทำนาโดยใช้เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ข้าว ใช้ปุ๋ยหมักน้ำหมักชีวภาพในการเจริญเติบโตของข้าว ใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช

หลักสูตรการเรียนรู้ ๑. การลดต้นทุนการผลิต

๒. การเพิ่มผลผลิต

๓. การพัฒนามาตรฐานผลผลิต

๔. การแปรรูปผลผลิต

๕. เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่

ฐานการเรียนรู้ : ๑. การทำนาหยอด

๒. การแปรรูปข้าว

๓. การใช้สารชีวภัณฑ์ควบคุมโรคพืช

๔. การเลี้ยงโคเนื้อ

๕. เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน

แปลงเรียนรู้ : แปลงปลูกข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ พื้นที่ ๓ ไร่

เครือข่ายของ ศพก.หลัก : พื้นที่ ๒ ตำบล มี ศพก. เครือข่าย จำนวน ๑๓ ศูนย์ ดังนี้

๑. ประเภท/กิจกรรม ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน
จำนวน ๘ ศูนย์
๒. ประเภท/กิจกรรม ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) จำนวน ๑ ศูนย์
๓. ประเภท/กิจกรรม พี่ขี้ผัก จำนวน ๒ ศูนย์
๔. ประเภท/กิจกรรม อื่น ๆ จำนวน ๒ ศูนย์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายอุเทน ศรีดาว ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๖๑-๐๕๗๔๒๗๕

ข้อมูล ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2568

แบบฟอร์มสรุปคะแนนการประเมินศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ครั้งที่1...../2568

ศพก. อำเภอบึงบูรพ์.....จังหวัด...ศรีสะเกษ

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ นายไพเราะ ตรีนนท์

ประเด็นการตรวจประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้			คะแนนรวม
		ผู้ประเมินคนที่ 1	ผู้ประเมินคนที่ 2	ผู้ประเมินคนที่ 3	
ส่วนที่ 1 เกษตรกรต้นแบบ เจ้าของ ศพก.	60	52	47	50	49.65
1. ความพร้อมในการถ่ายทอด ความรู้	10	8	7	8	7.66
1.1 จำนวนครั้งที่ใช้ในการถ่ายทอด ความรู้เฉลี่ย/ครั้ง/เดือน	3	2	2	2	2
1.2 ทักษะการเป็นวิทยากร	4	4	3	4	3.66
1.3 ประสิทธิภาพการเป็นวิทยากร ถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกร และผู้สนใจ	3	2	2	2	2
2. การเป็นที่ยอมรับจากชุมชน/ เครือข่ายและหน่วยงานต่าง ๆ	10	9	8	9	8.66
2.1 ภาวะการเป็นผู้นำ ของเกษตรกรต้นแบบ	4	4	4	4	4
2.2 กิจกรรมที่ร่วมทำ จิตอาสาและเสียสละช่วยเหลือ สังคม และงานสาธารณประโยชน์ ต่าง ๆ ในชุมชน	3	3	3	3	3
2.3 กิจกรรมในการให้ความร่วมมือ กับหน่วยงานต่าง ๆ/ร่วมเป็น วิทยากร/ร่วมจัดนิทรรศการ/ร่วม เป็นแหล่งเรียนรู้กิจกรรมในชุมชน	3	2	1	2	1.66
3. มีการพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่อง	10	7	7	7	7

ประเด็นการตรวจประเมิน	คะแนน เต็ม	คะแนนที่ได้			คะแนน รวม
		ผู้ประเมินคนที่ 1	ผู้ประเมินคนที่ 2	ผู้ประเมินคนที่ 3	
3.1 หลักสูตรที่เรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อต่าง ๆ	3	1	1	1	1
3.2 จำนวนหลักสูตรที่เข้ารับการอบรมจากหน่วยงานต่าง ๆ	3	3	3	3	3
3.3 การนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาต่อยอดใน ศพก.	4	3	3	3	3
4. ด้านการเงิน	20	20	17	18	18.33
4.1 การจัดทำบัญชีครัวเรือน	10	10	8	9	9
4.2 การจัดทำบัญชีการประกอบอาชีพ	10	10	9	9	9.33
5. ความเห็นของครอบครัว	10	8	8	8	8
5.2 ความพึงพอใจของครอบครัวต่อการดำเนินงาน ศพก.	3	3	3	3	3
5.2 ระดับความคิดเห็นของครอบครัวต่อการดำเนินงาน ศพก.	3	3	3	3	3
5.3 ระดับประโยชน์ที่ครอบครัวได้รับจากการเป็น ศพก.	3	1	1	1	1
5.4 กรณีที่ เกษตรกรต้นแบบไม่สามารถดำเนินงาน ศพก. ต่อไปได้ บุคคลในครอบครัวสามารถดำเนินการแทนได้หรือไม่	1	1	1	1	1
ส่วนที่ 2 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	90	75	73	73	73.65
1. สถานที่ตั้ง ศพก./ศพก. เครือข่าย	5	5	5	5	5
2. สิ่งอำนวยความสะดวกในการถ่ายทอดความรู้	10	10	9	9	9.33

ประเด็นการตรวจประเมิน	คะแนน เต็ม	คะแนนที่ได้			คะแนน รวม
		ผู้ประเมินคนที่ 1	ผู้ประเมินคนที่ 2	ผู้ประเมินคนที่ 3	
3. แปลงเรียนรู้	10	8	7	8	7.66
4. ฐานเรียนรู้	10	9	9	8	8.66
5. หลักสูตรการเรียนรู้	10	8	8	8	8
6. การบริหารจัดการ/แนว ทางการพัฒนา	5	4	4	4	4
7. สินค้าเกษตรกรใน ศพก.	20	17	17	17	17
7.1 คุณภาพของผลผลิตสินค้า เกษตรพร้อมเอกสารการรับรอง มาตรฐานการผลิต	7	7	7	7	7
7.2 การเก็บข้อมูลการผลิตสินค้า เกษตรใน ศพก.	10	8	8	8	8
7.3 มาตรฐานด้านการแปรรูป หรือโรงคัดบรรจุ	3	2	2	2	2
8. การตลาด	20	14	14	14	14
8.1 เป็นแหล่งรวบรวมผลผลิต ของเกษตรกรในพื้นที่เพื่อนำไป จำหน่ายหรือแปรรูปต่อไป	10	7	7	7	7
8.2 การตลาดและการจำหน่าย	10	7	7	7	7
<u>ส่วนที่ 3</u> การนำนวัตกรรมและ เทคโนโลยีมาใช้	30	27	27	27	27

ประเด็นการตรวจประเมิน	คะแนน เต็ม	คะแนนที่ได้			คะแนน รวม
		ผู้ประเมินคนที่ 1	ผู้ประเมินคนที่ 2	ผู้ประเมินคนที่ 3	
1. มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องมาใช้ในพื้นที่เพื่อถ่ายทอด ความรู้ให้เกษตรกรที่สนใจเข้ามาเรียนรู้	9	8	8	8	8
2. การนำ BCG Model มาใช้ในศพก.	21	19	19	19	19
2.1 Bio-Economy เช่น ใช้พันธุ์ดี/สร้างแบรนด์เป็นของตนเอง/ช่องทางการจำหน่ายผ่าน E-Commerce พัฒนาบรรจุภัณฑ์/ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการผลิต เป็นต้น	7	5	5	5	5
2.2 Circular Economy เช่น ทำปุ๋ยจากวัสดุเหลือใช้/ปรับปรุงบำรุงดิน/สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้/Zero waste เป็นต้น	7	7	7	7	7
2.3 Green Economy เช่น ลดการใช้สารเคมี /ใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี/ การกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีธรรมชาติ ไม่กระทบกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น	7	7	7	7	7

ประเด็นการตรวจประเมิน	คะแนน เต็ม	คะแนนที่ได้			คะแนน รวม
		ผู้ประเมินคนที่ 1	ผู้ประเมินคนที่ 2	ผู้ประเมินคนที่ 3	
ส่วนที่ 4 การสร้างภาคีเครือข่าย ในการดำเนินงาน	20	18	18	18	18
1. การเชื่อมโยงเครือข่าย ศพก. ในอำเภอ และต่างพื้นที่ โดยมีการ สร้างเครือข่ายในการดำเนินงาน เครือข่ายด้านการผลิต เครือข่าย ด้านองค์ความรู้ เครือข่ายด้าน การตลาด และด้านอื่น ๆ	5	5	5	5	5
2. การได้รับงบประมาณสนับสนุน จากงบประมาณตาม พรบ. /งบ จังหวัด/งบจากสถาบันการศึกษา ในการดำเนินงานจากหน่วยงาน ต่าง ๆ ในการพัฒนา ศพก.	5	4	4	4	4
3. การมีส่วนร่วมในการพัฒนา งานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานใน พื้นที่	5	4	4	4	4
4. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ การบูรณาการการพัฒนาการ เกษตรของ ศพก. และเครือข่าย ของอำเภอ	5	5	5	5	5
คะแนนรวม	200	172	165	168	168.33
คะแนนเฉลี่ยที่ได้	200	168.33			
คิดเป็นร้อยละ	100	84.16			
ผลการประเมิน		✓	ผ่านการประเมิน		ไม่ผ่านการประเมิน

.....ผู้ประเมินคนที่ 1 ผู้ประเมินคนที่ 2 ผู้ประเมิน
คนที่ 3
(นางประทุมทิพย์ โกฏศรี) (นายยุทธศักดิ์ พรหมคุณ) (นายประชัน บุตรศรี)

ตำแหน่ง คณะทำงาน
ลงวันที่ 15 มกราคม 2568

ตำแหน่ง คณะทำงาน
ลงวันที่ 15 มกราคม 2568

ตำแหน่ง คณะทำงาน
ลงวันที่ 15 มกราคม 2568